

Vergaderjaar 2020–2021

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 504

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2020

Bijgevoegd vindt u het verslag van de informele videoconferentie van de Raad van Concurrentievermogen van 18 september jl. Er is gesproken over de rol van de interne markt bij het herstel van de Europese economie, mede op basis van een discussiepaper «Verdiepen van de interne markt voor een krachtig economisch herstel en een concurrerend, duurzaam Europa» dat het Duits voorzitterschap heeft opgesteld.

Uw Kamer was eerder geïnformeerd via de geannoteerde agenda die voor deze Raad is opgesteld dat er een gedachtewisseling zou plaatsvinden over het internationale concurrentievermogen en de weerbaarheid van de industrie (Kamerstuk 21 501-30, nr. 497). Het Duits voorzitterschap heeft dit onderwerp van de agenda gehaald, mogelijk komt het tijdens een volgende Raad terug op de agenda. De raadsconclusies interne markt¹ zijn via een schriftelijke procedure vastgesteld, omdat tijdens een videoconferentie formeel geen conclusies mogen worden aangenomen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

¹ Europese Raad, «Conclusies over een verdiepte eengemaakte markt voor een sterk herstel en een concurrerend, duurzaam Europa», <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10698-2020-INIT/en/pdf>

Interne markt en het economisch herstel

Beleidsdebat

Eerste Vicepresident Vestager riep lidstaten op om gezamenlijk met de Commissie te werken aan het volledig herstellen van de interne markt en het slechten van barrières. Hierbij is de rol van de nieuw opgerichte Task Force Interne-markthandhaving (SMET) cruciaal. Commissaris Breton onderschreef dat. Hij verwees naar de houding van sommige lidstaten die aan de begin van de crisis eenzijdige maatregelen hebben genomen met als gevolg dat de interne markt werd ondermijnd. Nederland heeft aangegeven dat het belangrijk is dat de Commissie prioriteit geeft aan het voorkomen van protectionistisch maatregelen die de integriteit van de interne markt ondermijnen.

Nederland, gesteund door veel lidstaten, heeft verder benadrukt het belang van concrete acties ondernemen en hechte samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten nadat de raadsconclusies interne markt zijn aangenomen. Dit moet ook de basis vormen voor het strategisch rapport interne markt dat door de Commissie op 15 januari 2021 gepubliceerd zal worden. Meerdere lidstaten vroegen ook aan de Commissie om meer aandacht te schenken aan de dienstensector in haar prioritering van acties.

De Commissie ziet de noodzaak voor nieuwe instrumenten om een toekomstige crisis beter te kunnen managen en zal dit meenemen in haar evaluatie van de huidige crisis begin volgend jaar. Commissaris Breton gaf aan het werk van de SMET te willen versnellen, zodat ze snel een bijdrage kan leveren aan het wegnemen van belemmeringen en het handhaven van de interne markt regelgeving. Veel lidstaten benadrukten het belang van een spoedig herstel van de interne markt en vroegen om bijzondere aandacht voor het mkb.

Op het gebied van staatsteun gaf Eerste Vicepresident Vestager aan dat er bewust ruimte is gecreëerd voor lidstaten om gebruik te maken van staatsteun, maar dat dat wel moet gebeuren binnen de kaders van de interne markt. De Commissie zal door middel van een consultatie in detail kijken naar de uitgaven in ieder lidstaat.

Deze consultatie zal de Commissie ook helpen in haar afweging om eind 2020 wel of niet de tijdelijke kaderregeling voor staatsteun te verlengen, en als dat het geval is onder welke voorwaarden dat zou moeten gebeuren. Veel lidstaten deden een oproep aan de Commissie om de tijdelijke kaderregeling voor staatsteun te verlengen omdat de crisis nog niet voorbij is. Het is van belang dat Europa zoveel mogelijk banen behoudt, maar ook dat het verschil in economisch herstel tussen lidstaten niet te groot wordt. In reactie hierop gaven enkele lidstaten aan dat een mogelijke verlenging tijdelijk zou moeten zijn. Het risico van een langere verlenging is dat het meer een permanent karakter gaat krijgen met als gevolg een verzwakte interne markt.

Eerste Vicepresident Vestager gaf aan dat het huidige mededingingsbeleid in Europa onvoldoende is om een gelijk speelveld te borgen. De Commissie zal op dan ook met een wetsvoorstel komen dat het huidige instrumentarium zal aanvullen. Nederland gaf aan uit te kijken naar het voorstel en verwees naar het eigen voorstel voor een *level playing field instrument*. Het is belangrijk dat het wetsvoorstel van de Commissie verstoring gedrag door staatsgesteunde bedrijven uit derde landen op de interne markt kan aanpakken. Veel landen beaamden het grote belang van een gelijk speelveld op de interne markt.

Daarnaast heeft Eerste Vicepresident Vestager benadrukt dat een gelijk speelveld op de interne markt cruciaal is voor het concurrerend vermogen van Europese bedrijven. Met name de transitie naar een klimaat neutrale economie, digitalisering en een circulaire economie zijn hierbij een uitdaging. Verder focust de Commissie zich op de klimaattransitie en de digitale transitie in het economisch herstel. Hierbij is de weerbaarheid van de interne markt ook een belangrijk aandachtspunt. Meerdere lidstaten onderstreepten het belang van «strategische autonomie» en spraken hun hoop uit dat de update van de industriestrategie dit meeneemt.

Eerste Vicepresident Vestager gaf aan dat de Commissie bij het beoordelen van de herstelplannen kijkt naar de volgende vier prioriteiten: 1) uitrol nieuwe generatie van connectiviteit 2) digitale publieksdienstverlening, 3) informatietechnologieën die opgeschaald kunnen worden (e.g. Cloud computing) en 4) toekomstgericht leren en ontwikkelen van vaardigheden. Veel lidstaten gaven aan dat deze prioriteiten worden meegenomen in de nationale herstelplannen en wezen op het belang van het mkb. Nederland gaf aan dat het noodzakelijk is om structurele hervormingen te koppelen aan de nationale herstelplannen. Sommige lidstaten zien nu een kans om structurele hervormingen in te voeren ten behoeve van Europa's digitalisering en verduurzaming.

Commissaris Breton sprak ook de ambitie uit om de interne markt een nieuwe impuls te geven op diensten, fiscaliteit en de sociale dimensie van de interne markt. De Commissie zal dit najaar een overzicht publiceren op welke gebieden de interne markt versterkt kan worden. Hierbij wordt er ook gekeken naar hoe zich dit verhoudt tot ecosystemen en strategisch autonomie. Enkele lidstaten verwezen expliciet naar nieuwe voorstellen op het gebied van fiscaliteit om ervoor te zorgen dat de interne markt eerlijk functioneert.